

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

03 februarie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători:

Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Suhanova Tatiana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Suhanova Tatiana împotriva lui Sergiu Bounegru, intervenienții accesorii Natalia Suhanova, notarul public Valentina Andronatii și Lucia Onica, cu privire la declararea nulității testamentului și a contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, declararea persoanei ca succesor nedemn și decăderea din dreptul la succesiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 07 octombrie 2015,

C O N S T A T Ă :

Reclamanta Suhanova Tatiana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Sergiu Bounegru, intervenienții accesorii Natalia Suhanova, notarul public Valentina Andronatii și Lucia Onica, cu privire la declararea nulității testamentului și a contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, declararea persoanei ca succesor nedemn și decăderea din dreptul la succesiune.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat faptul că apartamentul nr. 14, situat pe str. Ion Creangă, nr. 41 din mun. Chişinău, îi aparținea mamei sale - Bounegru Nadejda, care a decedat la 01 martie 2012. În apartamentul nominalizat își au înregistrat domiciliul trei persoane, și anume ea, Tatiana Suhanova, fiica sa Natalia Suhanova și fratele ei Sergiu Bounegru.

Menționează că cu aproximativ 4 ani în urmă, fratele ei Sergiu Bounegru și-a procurat un apartament în or. Tiraspol, unde locuiește, luându-și concomitent și toate bunurile sale din apartamentul nr. 14, situat pe str. Ion Creangă, nr. 41 din mun. Chişinău.

Astfel, menționează reclamanta că în apartamentul evidențiat au locuit mereu ea, fiica sa Natalia Suhanova și, respectiv, Nadejda Bounegru ca proprietar al bunului imobil. Deoarece Nadejda Bounegru era grav bolnavă, de ea avea grijă reclamanta, iar fratele Sergiu Bounegru venea o dată la două săptămâni doar pentru a o vizita.

La 14 martie 2012, după decesul Nadejdei Bounegru, Serghei Bounegru i-a comunicat reclamantei că inițiază vânzarea apartamentului, fapt pentru care ea și fiica sa, au obligația să părăsească apartamentul, iar la replica cum că ca fiică și nepoată au aceleași drepturi egale asupra acestui bun, pârâtul Serghei Bounegru s-a referit la un contract de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață.

Notează reclamanta ca verificând la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Î.S. „CADASTRU” existența unui contract de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, a stabilit existența lui.

Astfel, consideră reclamanta că pârâtul Sergiu Bounegru a dus-o în eroare pe mama sa Nadejda Bounegru și a încheiat contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, deoarece după încheierea acestui contract pârâtul a trecut cu traiul în or. Tiraspol iar pe mama lor lăsat-o la întreținerea ei.

Ulterior, pe parcursul judecării pricinii, reclamanta Tatiana Suhanova a mai susținut că, chiar și în prezența contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, mama sa Nadejda Bounegru a întocmit și un testament la 11 iulie 2007, prin care a transmis patrimoniul său la fel pârâtului Serghei Bounegru, ceea ce înseamnă că actele juridice sunt afectate de eroare, iar acțiunile pârâtului Serghei Bounegru erau îndreptate cu scop de a acapara averea Nadejdei Bounegru.

Astfel, a solicitat declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață din 06 noiembrie 2006 încheiat între Nadejda Bounegru și Serghei Bounegru, declararea nulității testamentului întocmit de către Nadejda Bounegru din 11 iulie 2007, declararea lui Serghei Bounegru ca succesor nedemn și decăderea acestuia din dreptul la succesiune.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2014 a fost respinsă integral acțiunea reclamantei Tatiana Suhanova.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că circumstanțele care ar permite declararea lui Serghei Bounegru ca succesor nedemn și decăderea acestuia din dreptul la succesiune nu au tangență cu litigiul în cauză, odată ce s-a stabilit că prin testamentul întocmit de Nadejda Bounegru la 11 iulie 2007, aceasta și-a exprimat doleanța de a transmite gratuit fiului său Serghei Bounegru tot patrimoniul acumulat în timpul vieții, iar ulterior la 06 noiembrie 2007, a încheiat cu el și contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, astfel ca pe parcursul a patru ani de viață până la deces, Nadejda Bounegru nu a înaintat careva pretenții față de Serghei Bounegru ca succesor ales de ea. Totodată, instanța a menționat că în prezența contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, testamentul din 11 iulie 2007 nici nu poate avea efecte juridice și/sau putere legală potrivit dispoziției art. 839 alin. (1) coroborat cu art. 1468 lit. c) Codul civil, astfel ca pretențiile reclamantei vis-a-vis de declararea nulității testamentului, declararea persoanei ca succesor nedemn și decăderea din dreptul la succesiune, sânt apreciate ca neîntemeiate.

La 03.06.2014, Suhanova Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 s-a respins apelul

declarat de către Suhanova Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2014.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel Suhanova Tatiana a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 și a hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2014 cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care testamentul eliberat de către Bounegru Nadejda pe numele lui Bounegru Serghei la data de 11 iulie 2007. Totodată, a solicitat recurenta recunoașterea ca fiind nul contractul de înstrăinare a apartamentului nr. 14 situat pe str. I. Creangă 41, mun. Chișinău, cu condiția întreținerii pe viață încheiat la 06.11.2007 cu nr. 1135 între Bounegru Nadejda și Bounegru Serghei și a-l recunoaște pe Bounegru Serghei ca succesor nedemn, cu decăderea din dreptul la succesiune după decesul lui Bounegru Nadejda, decedată la 01.03.2012.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 07.10.2015 a fost expediată recurentei la data de 29.10.2015. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 01.12.2015 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acesteia.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a reiterat argumentele de fapt expuse în cererea de apel și anume, neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurenta indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurenta și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de către Suhanova Tatiana asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Suhanova Tatiana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de către Suhanova Tatiana se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea